

Transportudvalget
Folketinget

16. marts 2023

2023-563

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transportudvalget har i brev af 19. januar stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål nr. 31:

Vil ministeren oplyse, hvad det kostede (prisreguleret) at køre 1 km i privatbil i 1990 sammenholdt med 1 kørt km i tog/bus i 1990 (billetpris), og de tilsvarende priser for 2023? Alternativt 2022 såfremt tallene for 2023 ikke foreligger.

Svar:

Gennemsnitsprisen for at køre en kilometer i bil er fundet ved at tage udgangspunkt i de Transportøkonomiske Enhedspriser. Enhedspriserne angiver de gennemsnitlige kørselsomkostninger for danske biler. Enhedspriserne er senest blevet opdateret i 2021 og enhedsprisen for 2022 er derfor alene en prisfremskrivning. Gennemsnitsprisen for at køre en kilometer i bil, i 2022, er opgjort til 2,63 kr. i de Transportøkonomiske Enhedspriser, *jf. tabel 1*.

Da der er tale om en gennemsnitsbetragtning, vil det for mange danskere dog være væsentligt billigere eller dyrere at køre en kilometer i deres bil. Prisen for den enkelte vil blandt andet afhænge af bilens anskaffelsespris, størrelse og brændstoffeffektivitet, ligesom prisen vil variere på de enkelte ture afhængig af fx, hvor hurtigt der køres, og hvilken årstid der køres i.

Tabel 1: Omkostninger pr. km i bil fra 2001 til 2022

År	Omkostninger til bil (kr. pr. km, 2022 priser)
2001	2,77
2002	2,80
2003	2,81
2004	2,93
2005	2,99
2006	3,01
2007	2,98
2008	2,92
2009	2,81

2010	2,88
2011	2,90
2012	2,88
2013	2,83
2014	2,79
2015	2,74
2016	2,70
2017	2,71
2018	2,72
2019	2,71
2020	2,66
2021	2,73
2022	2,63

Anm.: Omkostningerne er opgjort i 2022-priser. Omkostningerne i 2021 og 2022 stammer direkte fra de Transportøkonomiske Enhedspriser, mens 2001-2020 er fundet ved at tilbageskrive 2021-prisen ved hjælp af forbrugerindekset for alle varer og prisindekser for køb af personbiler og drift af personlige transportmidler. I tilbageskrivningen er der taget højde for, at fordelingen mellem omkostninger til køb og drift har ændret sig over tid. Denne tilbageskrivning rummer en væsentligt usikkerhed.

Kilde: De Transportøkonomiske Enhedspriser, Transportministeriet, DST-PRIS111, DST-FU02.

Til at finde den gennemsnitlige pris for tidligere år er der taget udgangspunkt i prisindekser for køb og drift af personlige transportmidler fra Danmarks Statistik. Der er tilbageskrevet til og med 2001, da Danmarks Statistiks prisindeks kun går til 2001. Der er således tale om estimater med betydelig usikkerhed. Siden 2001 er omkostningerne til bilkørsel faldet med godt 5 pct. Det dækker over en stigning frem mod 2006, hvor omkostningerne i gennemsnit udgjorde 3,01 kr. pr. km., hvorefter omkostningerne er faldet de fleste år frem mod 2022.

De Transportøkonomiske Enhedspriser indeholder ikke en gennemsnitspris pr. km for kollektiv transport. Det har derfor ikke været muligt at tage udgangspunkt i enhedspriserne til at fastsætte denne pris.

Der er stor variation i kilometerprisen ved kollektiv transport på tværs af forskellige produkter. I den kollektive transport betales desuden en pris pr. zone, hvorfor to rejser af forskellig længde inden for samme zone vil have forskellig kilometerpris, fordi den samlede pris for de to rejser er ens. Ligeledes vil prisen afhænge af, hvor mange zoner man rejser. Generelt vil længere ture være billigere pr. kilometer end kortere ture.

De kollektive trafikvirksomheder tjener penge på at sælge billetter og får derudover også et tilskud fra kommuner/regioner/stat for at udbyde en service til landets borgere. I det følgende er der kun ta-

get udgangspunkt i den udgift, som passagerne betaler direkte. Prisen pr. kilometer ved kollektiv transport er væsentligt højere, hvis der også tages hensyn til fx det tilskud kommuner/regioner/stat giver til kollektiv transport.

I opgørelsen af en gennemsnitspris er der taget udgangspunkt i trafikvirksomhedernes samlede billetindtægter og passagerkilometer. Der er fundet data for år 2021, da det er seneste regnskabsår for blandt andet offentlige busser, og 2012 da det er tidligste år, DSB har lavet et strækningsregnskab. Der er fundet passagerkilometer og billetindtægter for de offentlige busselskaber, DSB (Fjern- og Regional tog), S-tog og Metro.

For de repræsenterede dele af den kollektive transport var gennemsnitsprisen 1,13 kr. pr. km i 2012, mens gennemsnitsprisen i 2021 var 1,24 kr. pr. km. Det svarer til en stigning på knap 10 pct.

Tabel 2: Indtægter og passagerkilometer opdelt på trafiksselskaber, 2012 og 2021 (2022-pl)

	Billetindtægter (mio. kr.)	Passagerkilometer (mio. km)	Gennemsnitspris (kr. pr. km)
----- 2012 -----			
Kollektiv	9.292	8.233	1,13
Bil			2,88
----- 2021 -----			
Kollektiv	6.459	5.210	1,24
Bil			2,73

Anm.: Priser er opgjort i 2022-priser for øget sammenlignelighed med omkostninger til bil. Omregning til 2022-priser er foretaget via årsgennemsnit fra DST's forbrugerprisindeks. Det har ikke umiddelbart været muligt at finde tilsvarende tal for Arriva. "Kollektiv" er fundet ved at summere de enkelte trafikvirksomheders billetindtægter og passagerkilometer. Gennemsnitsprisen pr. km. er dermed et vægтет gennemsnit af de enkelte virksomheder. Tallene dækker over skøn og er således forbundet med usikkerhed. Pga. af omfordeling af billetindtægter mellem trafiksselskaberne (dobbeltfaktoren) præsenteres priserne ikke på selskabsniveau, da ændringer i omfordelingen vil føre til misvisende prisudviklinger. Det påvirker dog ikke den samlede prisudvikling.

Det skal bemærkes, at den kollektive trafik i 2021 stadig var påvirket af corona-nedlukning, hvorfor det samlede antal passagerkilometer er betydeligt lavere i 2021 end i 2012. Hvis kørselsmønstrene har været markant anderledes under corona-nedlukningen, fx en større andel lange ture, vil prisudviklingen i mindre grad kun skyldes en reel prisstigning. Priserne for biler er taget fra tabel 1, og er dermed udregnet på baggrund af de Transportøkonomiske Enhedspriser.

Kilde: Den kollektive trafik i Danmark – status over udviklingen i sektoren i 2021, DSB årsrapport 2021, Nøgletal for offentlig buskørsel, ekskl. handicapkørsel, Regnskab 2021, Nøgletal for ikke-statslig jernbane, Regnskab 2021, Den kollektive trafik i Danmark – status over udviklingen i sektoren i 2014, DSB Årsrapport 2012, Nøgletal for offentlig buskørsel, ekskl. Handicapkørsel regnskab 2012, Metroselskabet I/S Årsrapport 2012 og 2021.

Med venlig hilsen

Thomas Danielsen